

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2021/22:SfU21

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om ändring i lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år.

Den lagändring som utskottet tillstyrker innebär en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. För ersättning som lämnas under juni, juli och augusti 2022 ska bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent betalas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2022 och tillämpas på ersättning som lämnas under perioden den 1 juni–31 augusti 2022.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandet.

I betänkandet finns en reservation (V). I reservationen föreslås att riksdagen ska avslå propositionen.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:97 Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022.

Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022	5
Reservation	8
Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022 (V)	8
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
Följdmotionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:97 och avslår motion 2021/22:4399 av Ida Gabrielsson m.fl. (V).

Reservation (V)

Stockholm den 17 mars 2022

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Carina Ohlsson (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Teresa Carvalho (S), Martina Johansson (C), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Bengt Eliasson (L), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Rasmus Ling (MP), Arin Karapet (M), Mattias Vepsä (S), Jennie Åfeldt (SD), Tony Haddou (V) och Roza Güclü Hedin (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2021/22:97 Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022.

I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 11.8) aviserade regeringen att den under 2022 avser att återkomma med ett förslag om en förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni, juli och augusti 2022. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning i övrigt fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. En motion har väckts med anledning av propositionen. Förslaget i motionen finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år. Därmed avslår riksdagen en motion om att avslå propositionen.

Jämför reservationen (V).

Gällande ordning

De nuvarande reglerna medger nedsättning av arbetsgivaravgifter i ett antal situationer, t.ex. för ersättning till anställda som vid årets ingång är mellan 15 och 18 år eller som har fyllt 65 år (2 kap. 27 och 28 §§ socialavgiftslagen [2000:980]). Under perioden den 1 januari 2021–31 mars 2023 är även arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar nedsatta. Den lägre avgiften om 19,73 procent gäller ersättningar upp till högst 25 000 kronor per kalendermånad och person. Detta anges i 2 § lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år.

Propositionen

Många företag som drabbats hårt av pandemin finns i branscher som i hög grad sysselsätter unga. För att förbättra möjligheterna för dessa företag att behålla och nyanställa personal infördes den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Under juni, juli och augusti 2021 förstärktes nedsättningen för att motverka pandemins indirekta verkningar och för att hjälpa unga att behålla eller få kontakt med arbetsmarknaden (prop. 2020/21:202, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385).

Trots att svensk ekonomi har visat styrka i återhämtningen och utsikterna på arbetsmarknaden förbättras i takt med att efterfrågan i ekonomin stiger är bedömningen att det behövs expansiva åtgärder även för 2022. De branscher som troligtvis kommer att ha störst nytta av förslaget är i en bräcklig återhämtningsfas. Det är vidare viktigt att företagen får goda planeringsförutsättningar. Regeringen anser därför att det finns anledning att på samma sätt som under 2021 förstärka den befintliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år.

Förstärkningen av nedsättningen innebär även under 2022 att endast ålderspensionsavgiften om 10,21 procent ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad under perioden den 1 juni–31 augusti 2022 (dvs. en nedsättning av arbetsgivaravgifterna med 9,52 procentenheter jämfört med den tillfälliga nedsättningen till 19,73 procent som gäller för åldersgruppen t.o.m. den 31 mars 2023).

Förslaget innebär ett avsteg från principen att skattesystemet bör vara generellt, men regeringen anser att den pågående pandemin och dess påverkan på företagande utgör skäl för att vidta denna åtgärd.

I fråga om förslagens effekter för sysselsättningen framhåller regeringen att förslaget är en del av de stöd- och stimulansåtgärder för företag som genomförs 2022 med hänsyn till det osäkra konjunkturläget och riktas till företag som anställer många unga eftersom flera av de branscher som drabbats hårt med anledning av pandemin i hög grad sysselsätter unga personer. Mot bakgrund av hur förslaget är utformat kan det enligt regeringen även leda till gynnsamma effekter för unga på arbetsmarknaden.

Vad gäller sysselsättningen för andra grupper på arbetsmarknaden bedömer regeringen att den föreslagna nedsättningen kan resultera i viss undanträngning. Samtidigt anger regeringen att det bör beaktas att den förstärkta nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för åldersgruppen är i kraft under en relativt kort period och att syftet med den främst är att stödja branscher som drabbats hårt i samband med pandemin. Många av dessa branscher är sådana som också anställer många unga.

Regeringen föreslår att lagändringen ska träda i kraft den 1 juni 2022 och tillämpas på ersättning som lämnas efter den 31 maj 2022.

Motionen

I kommittémotion 2021/22:4399 av Ida Gabrielsson m.fl. (V) begärs att riksdagen ska avslå propositionen. Motionärerna anför att den största effekten av en förstärkt nedsättning blir ökade vinster för företag med en stor andel unga arbetstagare. Flera remissinstanser är kritiska till förslaget eller avstyrker det helt. De framhåller bl.a. att nedsättningen är ett ineffektivt sätt att öka sysselsättningen bland unga, att det inte är visat att det finns sådana särskilda omständigheter som motiverar ett avsteg från principen att skattesystemet ska vara så generellt som möjligt, att förslaget inte kan motiveras utifrån en konjunkturstabiliserande utgångspunkt och att det finns en betydande risk att förslaget i huvudsak kommer att subventionera redan befintliga anställningar eller anställningar som hade kommit till ändå.

Utskottets ställningstagande

Arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar är sedan den 1 januari 2021 föremål för en nedsättning. Regeringen föreslår nu att denna nedsättning ska förstärkas tillfälligt under juni, juli och augusti 2022. Utskottet, som noterar att en

motsvarande förstärkning gjordes inför sommaren 2021, anser att förslaget är väl avvägt och motiverat på grund av behovet att stödja branscher som drabbats hårt i samband med pandemin och det osäkra konjunkturläget. Utskottet konstaterar att den förstärkta nedsättningen av arbetsgivaravgifterna är i kraft under en relativt kort period och gör ingen annan bedömning än regeringen i fråga om förslagets effekter för sysselsättningen. Därmed tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion 2021/22:4399 (V) om avslag på densamma.

Reservation

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022 (V)

av Tony Haddou (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:4399 av Ida Gabrielsson m.fl. (V) och avslår proposition 2021/22:97.

Ställningstagande

Den största effekten av en förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar kommer att bli ökade vinster för företag med en stor andel unga arbetstagare. Flera remissinstanser är kritiska till förslaget eller avstyrker det helt. De framhåller bl.a. att nedsättningen är ett ineffektivt sätt att öka sysselsättningen bland unga, att det inte är visat att det finns sådana särskilda omständigheter som motiverar ett avsteg från principen att skattesystemet ska vara så generellt som möjligt, att förslaget inte kan motiveras utifrån en konjunkturstabiliserande utgångspunkt och att det finns en betydande risk att förslaget i huvudsak kommer att subventionera redan befintliga anställningar eller anställningar som hade kommit till ändå.

Vänsterpartiet föreslog i sin budgetmotion för 2022 (partimotion 2021/22:3278) att nedsättningen skulle slopas och påtalade att det skulle stärka de offentliga finanserna med ca 8 miljarder kronor under 2022.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan bör regeringens förslag avslås.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:97 Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år.

Följdmotionen

2021/22:4399 av Ida Gabrielsson m.fl. (V):

Riksdagen avslår proposition 2021/22:97 Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under sommaren 2022.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år

Häri genom föreskrivs att 2 § lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år ska hela ålderspensionsavgiften men bara nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften betalas. Procenttalen för avgifterna ska efter kvoteringen anges med två decimaler så att övriga decimaler faller bort.

På ersättning som utges under perioden 1 juni–31 augusti 2021 ska dock bara ålderspensionsavgiften betalas.

På ersättning som utges under perioden 1 juni–31 augusti 2021 och 1 juni–31 augusti 2022 ska dock bara ålderspensionsavgiften betalas.

Första och andra styckena gäller endast till den del den avgiftspliktiga ersättningen uppgår till högst 25 000 kronor per kalendermånad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2022.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 maj 2022.

¹ Senaste lydelse 2021:591.